

De Minister van Algemene Zaken, Integriteit,
Overheidszorg, Innovatie en Energie en de Minister van
Sociale Zaken en Arbeid
L.G. Smith Boulevard 76
Alhier

Uw brief: -
Uw kenmerk: -
Datum: 2 juni 2020
Kenmerk: RvA 63-20

Onderwerp: Advies ex artikel 17, onderdeel a, van de Landsverordening Raad van Advies (AB 1992 no. GT 3) inzake aanbevelingen ter verbetering van het socialezekerheidsstelsel

I. Inleiding

De COVID-19-situatie legt een enorme druk op de economische alsook sociaal-maatschappelijke situatie van Aruba. Ten einde zo snel mogelijk de economische bedrijvigheid op gang te brengen en daarmee de sociaal-maatschappelijke schade te beperken, heeft de regering de Herstel en Innovatie commissie ingesteld die onder meer belast is met het doen van aanbevelingen voor een nationaal economisch herstel en innovatie plan voor Aruba.¹ De Raad is eveneens van mening dat de economie zo spoedig mogelijk dient te worden hersteld. Daartoe dienen voortvarend de (noodzakelijke) stappen te worden genomen. Hierbij is het wel van belang - en tevens het opportune moment - om een stevige basis te leggen die de Arubaanse economie bestendiger maakt. De Raad merkt tevens op dat bij het concipiëren van het nationaal plan tot herstel en innovatie rekening dient te worden gehouden met (de ontwikkelingen op) het (mondiale) speelveld (c.q. krachtenveld)² waarin Aruba zich bevindt teneinde op strategische wijze een bestendige sociaal-economische richting te kunnen bepalen.

De Raad heeft onder andere in zijn eerdere adviezen vaker suggesties gedaan welke moeten leiden tot een veerkrachtig en duurzaam sociaal-economisch model. Dit van o.m. suggesties ter zake het verbeteren van het investerings- en ondernemingsklimaat en de overgang naar een meer klantgerichte overheidsorganisatie tot aan het verduurzamen van het socialezekerheidsstelsel. Ter ondersteuning bij het proces om tot een bestendig sociaal-economisch model te komen, heeft de Raad gemeend om zijn eerder gedane aanbevelingen op dit terrein op samenvattende wijze en in de vorm van een advies eigener beweging op grond van artikel 17, onderdeel a, van de Landsverordening Raad van Advies (AB 1992 no. GT 3) te presenteren. Deze

¹ Het betreft hier de ministeriële beschikking van de Minister van Algemene Zaken, Integriteit, Overheidszorg, Innovatie en Energie van 28 april 2020 (kenmerk: MAZ-262/20).

² De Raad verwijst hier naar de volgende elementaire en deels (autonome) factoren die drijvende krachten zijn op het speelveld: (1) de voor Aruba relevante geopolitieke ontwikkelingen, (2) de demografische ontwikkelingen (waaronder de vergrijzingsproblematiek), (3) de bestuurscapaciteit van Aruba, (4) de wereldwijde marktontwikkelingen (globalisering) en (5) de technologische ontwikkelingen. Het goed in kaart brengen van dit speelveld (c.q. krachtenveld) is essentieel (vergelijkbaar met de DESTEP-analyse dan wel SWOT-analyse).

aanbevelingen zijn (vooralsnog) in vier separate thema-adviezen opgedeeld, welke opeenvolgend zullen worden aangeboden. Deze adviezen betreffen:

- 1) het belastingstelsel;
- 2) de gezondheidszorg;
- 3) het socialezekerheidsstelsel;
- 4) de overheidsorganisatie en het ondernemingsklimaat.

De aanbevelingen van de Raad zijn bewust opgedeeld naar thema c.q. onderwerp om zodoende inzicht te bieden in het desbetreffende onderwerp en de daar bestaande knelpunten alsook om het belang van deze zaken ten opzichte van (het bereiken van) een voortvarende economie en maatschappij duidelijk te maken. Hoewel vooralsnog de vier bovengenoemde thema-adviezen zullen worden aangeboden, sluit de Raad het niet uit dat hij - wanneer daartoe aanleiding is - aanvullende thema-adviezen betreffende overige relevante aandachtsgebieden (zoals bijvoorbeeld het milieu) zal aanbieden. Het thans voorliggende thema-advies betreft het socialezekerheidsstelsel van Aruba. De Raad adviseert om de Herstel en Innovatie commissie en de specifieke werkgroep(en) die met dit onderwerp belast is of zijn in het belang van hun werkzaamheden te voorzien van een afschrift van het onderhavige advies.

II. Huidige situatie van het socialezekerheidsstelsel van Aruba

Het socialezekerheidsstelsel van Aruba kent werknemersverzekeringen (i.c. de ziekteverzekering (ZV), de ongevallenverzekering (OV) en de cessantia) en volksverzekeringen (i.c. het algemeen ouderdomspensioen (AOV) en een weduwen- en wezenverzekering AWW)).³ De uitvoerder van het socialezekerheidsstelsel is de Sociale Verzekeringsbank (SVb); de SVb beheert de fondsen waarin de voornoemde verzekeringen zijn ondergebracht. Het Land staat daarbij garant voor alle verplichtingen van de SVb.⁴ De financiële positie van de twee grootste fondsen (i.c. het Ouderdomsfonds (AOV) en het Ziektefonds (ZV)) is lange tijd zorgwekkend geweest door jaarlijks terugkerende hoge tekorten. In 2014 zijn maatregelen t.a.v. het Ouderdomsfonds doorgevoerd waarmee de financiële houdbaarheid van het fonds voor een langere periode verzekerd is.⁵ Voor het Ziektefonds is in 2016 o.m. (a) de premie

³ De *werknemersverzekeringen* beogen de werknemer (1) te voorzien van een tegemoetkoming voor de loonderving in geval van arbeidsongeschiktheid als gevolg van ziekte of gebreken voor een beperkte duur (ziekteverzekering), (2) te verzekeren voor de geldelijke gevolgen van een bedrijfsongeval (ongevallenverzekering) en (3) wiens dienstverband wordt beëindigd buiten zijn schuld van een eenmalige uitkering te voorzien (cessantia). De werkgever betaalt de premies voor deze verzekeringen. De *volksverzekeringen* zijn daarentegen bedoeld voor de gehele bevolking. Ter illustratie: alle ingezetenen tussen 15 jaar en de pensioengerechtigdeleeftijd zijn voor de AOV verzekerd; de verzekerde heeft dan recht op AOV bij het bereiken van de pensioengerechtigdeleeftijd. Alle ingezetenen vanaf vijftien jaar zijn verzekerd voor de AWW. De volksverzekeringspremies worden betaald door iedere verzekerde die inkomen geniet dan wel deels door de werkgever en werknemer indien de verzekerde in loondienst is.

⁴ Het Land staat - conform artikel 21 van de Landsverordening Sociale Verzekeringsbank (AB 1995 no. GT 1) - garant voor de verplichtingen van de SVb.

⁵ Landsverordening van 20 december 2013 tot wijziging van onder meer de Landsverordening algemene ouderdomsverzekering (AB 1990 no. GT 33), de Landsverordening algemene weduwen- en wezenverzekering (AB 1996

inkomensgrens verhoogd naar Afl. 70.200,=, is (b) de mogelijkheid gecreëerd om tekorten bij dit fonds aan te zuiveren uit overschotten van het ongevalfonds en zijn (c) de schulden van dit fonds kwijtgescholden.⁶

De sociale zekerheidsfondsen zijn echter niet helemaal toekomstbestendig. Hoewel met de voornoemde maatregelen (tijdelijk) rust in het Ziektefonds is gebracht, wijzen de cijfers er nog altijd op dat het Ziektefonds niet zelf-dekkend is (zie bijlage A, Tabel 2). De vergrijzings- en volksgezondheidsproblematiek in Aruba lijkt voorts ook de fondsen onder druk te zetten. Het effect van de vergrijzing is dat de uitkeringen uit het Ouderdomsfonds sneller zullen groeien dan de inkomsten, met als gevolg dat er wederom tekorten zullen ontstaan en de opgebouwde reserves verdampen (zie bijlage A, Grafiek 1). De epidemiologische transitie in Aruba van een stijging in chronische ziekten binnen de beroepsbevolking zorgt (mogelijk) voor een stijging in de verzuimfrequentie en verzuimduur. Dit leidt tot mogelijk (nog) hogere uitkeringskosten bij het Ziektefonds. Voorts, zijn de beheerskosten bij meerdere fondsen proportioneel erg hoog en dragen hierdoor niet bij aan het houdbaar maken van de financiële positie van de fondsen (zie bijlage A, Tabel 3). Tot slot, dragen de huidige situatie en de economische vooruitzichten niet bij aan de financiële zelfredzaamheid van het socialezekerheidsstelsel. Het stelsel is immers afhankelijk van inkomens gebonden premies welke bij het aanhouden van de economische situatie achter zullen blijven bij de uitgaven die uit de fondsen gedaan zullen worden.⁷ Deze vooruitzichten maken het nodig dat ook moet worden nagedacht hoe het socialezekerheidsstelsel de komende periode (op duurzame wijze) gefinancierd moet worden.

De Raad wijst erop dat in het belang van gezonde overheidsfinanciën en de concurrentiepositie van Aruba, het belangrijk is dat het socialezekerheidsstelsel qua kosten niet onnodig zwaar drukt op het Land en (in)direct op de belasting- en premieplichtigen.

III. Aanbevelingen

Hieronder worden de aanbevelingen ter zake van het verbeteren van het socialezekerheidsstelsel en daarmee de versterking van de sociaal-economische positie van Aruba in het kort en op hoofdlijnen herhaald. Gelet op de huidige omstandigheden en op grond van voortschrijdend inzicht, zijn in enkele gevallen de aanbevelingen

no. GT 30) en de Landsverordening reparatietoeslag (AB 2010 no. 99) (hervormingen ter waarborging van het algemeen ouderdomsverzekeringstelsel) (AB 2013 no. 96). De maatregelen betreffen: (a) vanaf 1 januari 2015 wordt de pensioenleeftijd voor de AOV geleidelijk verhoogd van 60 jaar naar 65 verhoogd (vanaf 2024 op 65 jaar), (b) per 1 januari 2014 is de premieoongrens verhoogd naar Afl. 85.000,= en (c) het premiepercentage is in 2014 en 2015 naar 13,5% resp. 14,5% verhoogd.

⁶ Landsverordening van 20 juni 2016 houdende afwikkeling van een aantal sociale zekerheidsschulden en tot wijziging van een viertal landsverordeningen, mede met het oog op de verbetering van misslagen en tot uitbreiding van de toepassingstermijn van de Landsverordening van 15 augustus 2007 (AB 2007 no. 73) tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek van Aruba, de Landsverordening ziekteverzekering (AB 1993 no. GT 24) en de Landsverordening ongevalverzekering (AB 1996 no. GT 26) (AB 2016 no. 32)

⁷ Gelet op de afname in de premie-inkomsten als gevolg van de huidige situatie worden de tekorten in deze fondsen voor 2020 door de overheid aangezuiverd. Een structurele aanzuivering door de overheid is daarentegen mede gelet op het houdbaar maken van de overheidsfinanciën niet wenselijk.

aangepast of zijn er nieuwe aanbevelingen toegevoegd. Waar daarvan sprake is, wordt dit duidelijk aangegeven.

1) Het verduurzamen van het Ouderdomsfondsⁱ

Toelichting: Het Ouderdomsfonds lijkt als gevolg van het effect van de vergrijzing, op termijn – bij ongewijzigd beleid – structurele tekorten te zullen kennen (zie bijlage A, Grafiek 1). Aanbevolen wordt om het algemene ouderdomspensioenstelsel dermate aan te passen dat het Ouderdomsfonds voor de lange termijn zelfdragend, is zonder daarbij de fiscale lastendruk – uit oogpunt van concurrentiepositie van Aruba – verder op te voeren. Gedacht kan worden aan (a) het verhogen van de pensioengerechtigde leeftijd, (b) het verhogen van de premies en/of (c) het verlagen van de pensioenuitkering.

2) Een financieel zelfdragende ziekteverzekeringⁱⁱ

Toelichting: Het Ziektefonds is voornamelijk niet zelfdragend (zie bijlage A, Tabel 2). De beheerskosten zijn relatief hoog en wettelijke procedures rondom de arbeids(on)geschiktheid brengen onnodige extra kosten met zich mee.⁸ Aanbevolen wordt dit fonds administratief kostenefficiënter te organiseren en de wettelijke procedures van de ziektekostenverzekering vanuit kosten oogpunt te herijken, dan wel de ziektekostenverzekering volledig over te laten aan de private markt. Dit te meer gelet op de mogelijke extra druk op dit fonds als gevolg van de epidemiologische transitie in Aruba. Besparingen kunnen o.m. behaald worden door het arbeidsgeschikt zijn van de verzekering van dat risico los te koppelen en het eigen risico van de werkgever te verhogen. Werkgevers kunnen in een dergelijk geval dan aansluiten bij een arbodienst en het risico naar keuze verzekeren, waarbij de rechten van de werknemers gelijk blijven. Ook kan gedacht worden aan het herinvoeren van de mogelijkheid om de eerste dagen van verzuim niet te vergoeden. Op dit moment worden de eerste twee dagen immers niet vergoed door de SVb. Indien de eerste twee dagen ook niet door de werkgever dienen te worden betaald, dan zal dit het (ongeoorloofde) verzuimgedrag van werknemer kunnen remmen en (tevens) de arbeidsproductiviteit kunnen verhogen.

3) Verlagen van de beheerskosten van de SVb-fondsenⁱⁱⁱ

Toelichting: De verhouding tussen de 'overhead'-kosten en de uitkeringen zijn erg hoog voor het Ziektefonds, het Ongevallenfonds en het Cessantiafonds (zie bijlage A, Tabel 3). Ter verbetering van de kostenefficiëntie van deze fondsen wordt aanbevolen om de uitkeringen van de werknemersverzekeringen (i.c. het Ziektefonds en het Ongevallenfonds) over te laten aan de privé sector; dit weliswaar na een grondige analyse van de kostenstructuur van de huidige uitvoeringsorganisatie.

⁸ De procedure is thans zodanig ingericht dat voor de eerste 3 dagen van ziekmelding een particuliere verzekeringsarts inzake de arbeidsongeschiktheid van de werknemer dient te worden geraadpleegd en voor de dagen daarna de SVb-arts voor eenzelfde ziektegeval. Deze splitsing komt de productiviteit niet ten goede en heeft tot gevolg dat er onnodige dubbele kosten worden gemaakt (i.c. premiekosten aan de SVb en kosten aan de particuliere verzekeringsarts).

4) Waarborgen cessantiafonds

Nieuwe aanbeveling: Gelet op de sociaal-economische omstandigheden rondom de COVID-19 en de kans dat meerdere werkgevers als gevolg hiervan niet in staat (zullen) zijn om aan de wettelijke verplichtingen ter zake de cessantia te voldoen (door faillissement, surseance van betaling of in de toestand zijn geraakt dat zij hebben opgehouden te betalen), zal de SVb mogelijk geconfronteerd worden met veel meer gevallen waar hij de cessantia direct moet uitkeren aan werknemers. Hoewel het cessantiafonds gezond is en een stevige reservepositie kent⁹, beveelt de Raad aan om na te gaan wat de mogelijke financiële impact op dit fonds zal zijn en welke eventuele maatregelen daarbij nodig zijn om de gezondheid van het fonds te waarborgen.

5) Heroverwegen cessantia-uitkering bij pensioengerechtigde leeftijd

Nieuwe aanbeveling: De cessantia hoeft niet te worden uitgekeerd indien de werknemer aan het einde van zijn dienstbetrekking in het genot van een pensioen of uitkering bij wijze van pensioen ouderdomsverzorging wordt gesteld. Het bedrag van dit pensioen of deze uitkering moet dan wel gelijk of groter zijn dan het bedrag van het dan geldende algemeen ouderdomspensioen. Aangezien inmiddels in Aruba het opbouwen van een 'bedrijfspensioen' conform de Landsverordening Algemeen Pensioen (AB 2011 no. 85) verplicht is gesteld, is het de vraag of er nog steeds een noodzaak bestaat voor een cessantia-uitkering indien het dienstverband bij pensioengerechtigde leeftijd wordt beëindigd. Aanbevolen wordt om dit te heroverwegen en de cessantia uitkering afhankelijk te maken van het aantal jaren dat opbouw van pensioen conform de LAP (niet) heeft plaatsgevonden.

Indien nadere informatie over deze aanbevelingen wenselijk is, kunnen de relevante adviezen van de Raad - welke in bijlage B (bronnenlijst) zijn vermeld - geraadpleegd worden en is de Raad graag bereid een en ander mondeling toe te lichten.

De Secretaris,

De Voorzitter,

mr. A. Braamskamp

mr. F.M. d.l. S. Goedgedrag

cc: De Gouverneur van Aruba

ⁱ Zie adviezen RvA 23-19, RvA 41-18, RvA 02-17, RvA 12-16 en RvA 231-13 (bronnenlijst).

ⁱⁱ Zie advies RvA 192-15 (bronnenlijst).

ⁱⁱⁱ Zie adviezen RvA 27-15 en RvA 173-15 (bronnenlijst).

⁹ De jaarrekening 2018 van het Cessantiafonds (SVb) dd. 20 mei 2019 laat zien dat het fonds per 31 december 2018 een eigen vermogen kende van ruim Afl. 28 miljoen (vóór resultaatbestemming en na doorbelasting).

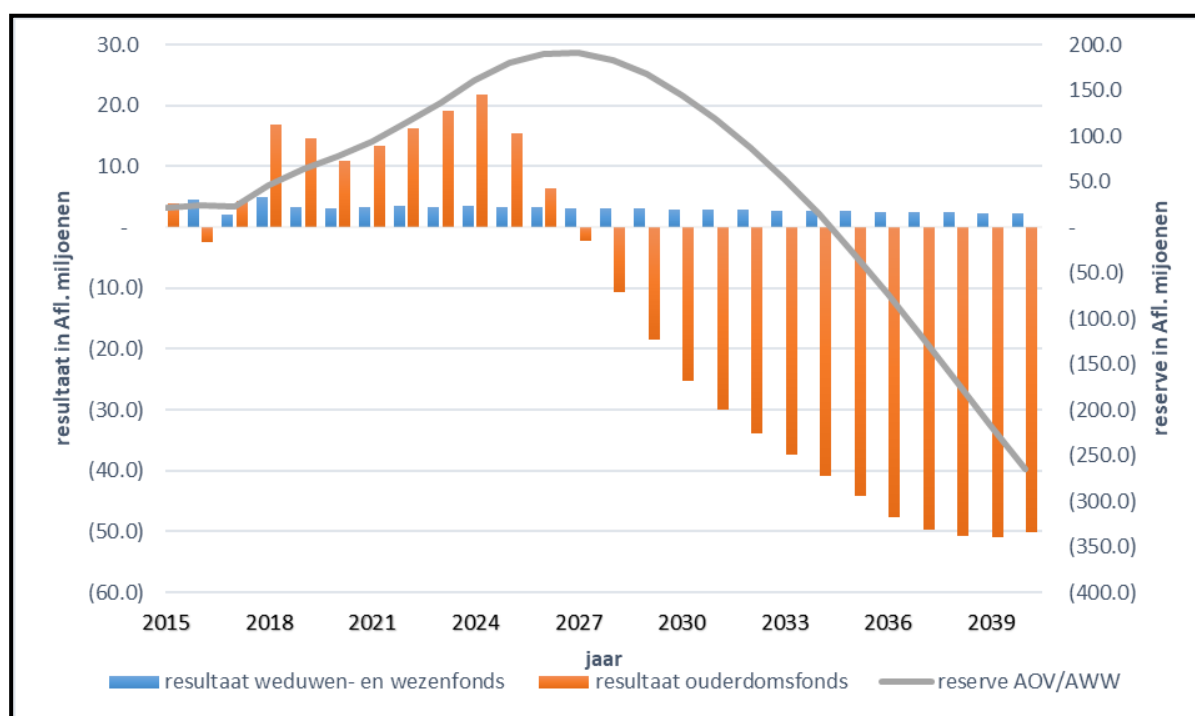
Bijlage A: Achtergrondinformatie en kerncijfers

Tabel 1: Kerncijfers SVb-fondsen periode 2007 - 2018

(jaar)	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
AOV (Ouderdomsfonds)												
aantal AOV-trekkers	14,582	15,312	16,081	16,885	17,775	18,710	19,617	20,827	21,001	21,184	21,363	21,345
premies & toeslag (in milj. Afl.)	159.8	177.9	173.6	152.8	172.1	197.5	222.2	247.7	273.4	271.1	287.5	296.8
uitkeringen (in milj. Afl.)	167.6	185.7	192	203.5	221.5	221.9	252.9	253.0	266.8	270.6	280.3	276.8
AWW (Weduwen- en wezenfonds)												
aantal AWW-trekkers	1,773	1,801	1,799	1,799	1,872	1,870	1,917	1,885	1,895	1,930	1,905	1,748
premies & toeslag (in milj. Afl.)	12.0	14.2	13.9	12.2	14.0	15.7	17.8	18.3	19.0	18.8	19.9	20.6
uitkeringen (in milj. Afl.)	12.1	13.0	13.5	13.5	14.3	13.7	17.1	16.4	15.9	14.1	17.7	15.6
Ziektefonds												
aantal verzekerden	30,709	31,163	29,344	29,826	30,428	30,550	30,605	30,757	32,359	36,193	37,279	38,320
premies (in milj. Afl.)	22.0	24.2	24.2	23.0	24.6	23.8	25.8	23.7	26.0	28.7	33.5	31.4
uitkeringen (in milj. Afl.)	19.8	20.6	23.0	20.8	20.8	20.5	20.0	19.5	20.2	23.1	26.6	28.3
Ongevallenfonds												
aantal werknemers	37,158	37,820	35,484	36,077	36,911	37,038	37,295	37,509	39,305	40,757	42,217	43,339
premies (in milj. Afl.)	8.4	9.1	8.4	7.8	8.8	8.1	7.9	7.6	8.3	9.0	9.3	9.1
uitkeringen (in milj. Afl.)	3.2	3.3	2.8	2.3	2.3	2.3	2.2	2.2	2.2	2.6	2.9	2.6
Cessantiafonds												
aantal verzekerden	37,158	37,820	35,484	36,077	36,911	37,038	37,295	39,869	41,657	42,388	44,478	45,498
bijdrage (in milj. Afl.)	1.5	1.5	1.9	1.3	1.4	1.4	1.5	1.6	1.7	1.6	1.7	1.8
uitkeringen (in milj. Afl.)	0.1	0.9	2.3	2.3	0.7	0.0	0.1	0.5	0.0	0.7	0.6	0.2

Bron: SVb

Grafiek 1: Verwachte ontwikkeling Ouderdomsfonds, Weduwen- en wezenfonds en reserve AOV/AWW

Bron: SVb

Tabel 2: Ontwikkeling Ziektefonds 2013-2018 (bedragen in miljoenen Afl.)

(jaar)	2013	2014	2015	2016	2017	2018
opbrengsten	25.8	23.7	121.4	29.3	34.0	30.4
premies	25.8	23.7	26.6	29.3	33.5	31.4
overige opbrengsten	0.0	0.0	94.8	0.1	0.5	-1.0
kosten	33.2	33.6	28.1	31.9	33.9	39.0
uitkeringen	20.0	19.5	20.2	22.9	26.6	28.3
beheerskosten	8.4	9.3	7.7	8.8	9.2	10.7
overige kosten	4.8	4.9	0.2	0.2	-1.9	0.0
exploitatieresultaat	-7.3	-9.9	93.3	-2.6	0.1	-8.6

Bron: SVb

Tabel 3: Beheerskosten SVb-fondsen periode 2013 - 2018 (bedragen in miljoenen Afl.)

(jaar)	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Ziektefonds						
Uitkeringen	20.0	19.5	20.2	22.9	26.6	28.3
Beheerskosten	8.4	9.3	7.7	8.8	9.2	10.7
Beheerskosten in % van uitkeringen	42	48	38	37	35	38
Ongevallenfonds						
Uitkeringen	2.2	2.2	2.2	2.6	2.9	2.6
Beheerskosten	2.0	2.7	1.8	2.1	2.2	2.5
Beheerskosten in % van uitkeringen	91	123	82	81	76	96
Ouderdomsfonds						
Uitkeringen (excl. toeslagen)	212.3	221.0	224.9	228.7	257.4	251.0
Beheerskosten	3.3	3.4	2.8	3.0	2.7	3.1
Beheerskosten in % van uitkeringen	2	2	1	1	1	1
Weduwen- en wezenfonds						
Uitkeringen (excl. toeslagen)	14.5	13.8	14.8	11.5	16.0	13.8
Beheerskosten	0.3	0.4	0.3	0.3	0.3	0.3
Beheerskosten in % van uitkeringen	2	3	2	3	2	2
Cessantiafonds						
Uitkeringen	0.15	0.45	0.02	0.68	0.64	0.23
Beheerskosten	0.31	0.47	0.33	0.36	0.38	0.65
Beheerskosten in % van uitkeringen	207	104	1650	36	59	283

Bron: SVb

Bijlage B: Bronnenlijst

- Raad van Advies, advies inzake de ontwerp-Landsverordening tot wijziging van onder meer de Landsverordening algemene ouderdomsverzekering (AB 1990 no. GT 33), de Landsverordening algemene weduwen- en wezenverzekering (AB 1996 no. GT 30), de Landsverordening reparatietoeslag (AB 2010 no. 99) en de Landsverordening voorzieningen gewezen politieke ambtsdragers en hun nabestaanden (AB 2010 no. 91) (hervormingen ter waarborging van het algemeen ouderdomsverzekeringsstelsel), (kenmerk: RvA 231-13) d.d. 12 december 2013.
- Raad van Advies, advies inzake de ontwerp-landsverordening tot vaststelling van de begrotingen van de ministeries van het Land voor het dienstjaar 2015, (kenmerk: RvA 27-15) d.d. 23 februari 2015.
- Raad van Advies, advies inzake de ontwerp-landsverordening tot vaststelling van de begrotingen van de ministeries van het Land voor het dienstjaar 2016, (kenmerk: RvA 173-15) d.d. 12 oktober 2015.
- Raad van Advies, advies inzake de ontwerp-landsverordening houdende afwikkeling van een aantal sociale zekerheids-schulden en tot wijziging van een viertal landsverordeningen, mede met het oog op de verbetering van mislagen en tot uitbreiding van de toepassingstermijn van de Landsverordening van 15 augustus 2007 (AB 2007 no. 73) tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek van Aruba, de Landsverordening ziekteverzekering (AB 1993 no. GT 24) en de Landsverordening ongevallenverzekering (AB 1996 no. GT 26), (kenmerk: RvA 192-15) d.d. 10 februari 2016
- Raad van Advies, advies inzake het ontwerp-landsbesluit, houdende algemene maatregelen, ter uitvoering van artikel 7, zesde lid, van de Landsverordening algemene ouderdomsverzekering (AB 1990 no. GT 33) en artikel 11, zevende lid, van de Landsverordening algemene weduwen- en wezenverzekering (AB 1996 no. GT 30), (kenmerk: RvA 12-16) d.d. 2 maart 2016.
- Raad van Advies, advies inzake de ontwerp-landsverordening tot wijziging van de Landsverordening algemene ouderdomsverzekering (AB 1990 no. GT 33) en de Landsverordening algemene weduwen- en wezenverzekering (AB 1996 no. GT 30) (aanpassing pensioenbedragen), (kenmerk: RvA 02-17) d.d. 8 februari 2017.
- Raad van Advies, advies inzake de ontwerp-landsverordening tot vaststelling van de begrotingen van de ministeries van het Land voor het dienstjaar 2018, (kenmerk: RvA 41-18) d.d. 29 maart 2018
- Raad van Advies, advies inzake het ontwerp-landsbesluit, houdende algemene maatregelen, ter uitvoering van de artikelen 7, zesde lid, van de Landsverordening algemene ouderdomsverzekering (AB 1990 no. GT 33) en 11, zevende lid, van de Landsverordening algemene weduwen- en wezenverzekering (AB 1996 no. GT 30) (aanpassing pensioenbedragen), (kenmerk: RvA 23-19) d.d. 20 maart 2019.